

Årsmelding 2016

Nofima AS

NOFIMA

ÅRSBERETNING FOR 2016

Nofima AS er et næringsrettet forskningsinstitutt som leverer anvendt forskning, forskningsbasert innovasjon og kunnskap til næringsliv og forvaltning. Nofimas mål er å bidra med tverrfaglig problemløsning for lønnsom og bærekraftig matproduksjon

Våre oppdragsgivere kommer fra akvakulturnæringen, fiskerinæringen, land- og havbasert matindustri, teknologi-/leverandørindustri, fôrleverandør- og ingrediensindustrien, samt offentlig forvaltning. Nofima bidrar med forskningsbaserte løsninger langs hele verdikjeden, og gjennomfører prosjekter i nært samarbeid med kunder, oppdragsgivere og virkemiddelapparatet.

Selskapet har hovedkontor i Tromsø, og forskningsavdelinger i Tromsø, Bergen, Sunndalsøra, Ås og Stavanger. I tillegg har selskapet representasjonskontorer i Alta og Myre. Nofima hadde ved årsskiftet 363 (344 i 2015) ansatte og en omsetning på 582 millioner kroner (545 mill. kr). Nofima leverer i 2016 et positivt ordinært resultat på 29 millioner kroner (kr 22 mill.).

2016 var et godt år for Nofima.

- Det er sterkt fokus på å styrke vitenskapelig produksjon og kvalitet. Selskapet har utviklet en rekke strategiske instituttsatsinger (SIS) finansiert med selskapets grunnbevilgning. For å få enda større kraft i forskningsaktivitetene har Nofima i løpet av 2016 opprettet egenfinansierte forskningsprogram, Fyrtårn-satsinger. Fagområdene er valgt etter en intern konkurranse basert på vitenskapelig kvalitet, potensial, relevans og nytteverdi. For å sikre god vitenskapelig produksjon er det satt av midler til egenfinansierte stipendiat- og postdoktor kandidater i programmene.
- I 2016 har selskapet hatt et forsterket fokus på internasjonalt samarbeid. Nofima har styrket sin EU-strategi og har en egen arbeidsgruppe som koordinerer arbeidet. Satsingen gir resultater og selskapet er i 2016 blitt tildelt fire nye prosjekter i EUs forskningsprogram Horisont 2020. Ved årsskiftet deltar Nofima i ti Horisont 2020 prosjekter. I ett av programmene, SafeConsumE, er Nofima koordinator. Det er inngått samarbeidsavtaler med utenlandske forskningsinstitutter og bedrifter for å styrke selskapets internasjonale nettverk og forskningssamarbeid.
- Forskere ved Nofima har i 2016 publisert to bøker som sluttrapporter på prosjekter. Boken «Fisken og Folket» oppsummerer arbeidet fra Torskeprogrammet finansiert av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF) som ble lansert på Nor-Fishing 2016. Boken «Fra Innsikt til effekt» oppsummerer innovasjonsaktivitetene som er gjennomført i forskningsprogrammene finansiert av Forskningsfondet for landbruksprodukter (FFL). Den ble lansert på Grüne Woche i Berlin 2017.
- Selskapet gjennomførte i 2016 en omdømmeundersøkelse hos selskapets brukere og interessenter. Nofima har et godt omdømme som forskningsinstitutt og er godt kjent. Resultatene fra undersøkelsen blir aktivt brukt i det videre arbeidet med å styrke aktiviteter innen samhandling, innovasjon og formidling.

Styret har gjennom hele året hatt fokus på selskapets prosjektbearbeiding. Videre er den faglige utviklingen styrket. Styret er fornøyd med årets resultat og den positive utviklingen, og Nofima er nå i posisjon til å sikre videre fagligutvikling, styrking av ansattes kompetanse og oppgradering av selskapets infrastruktur. Målet er å styrke selskapets posisjon som et ledende forskingsmiljø i nasjonal og internasjonal sammenheng.

Nofimas samfunnsoppdrag – Næringsrettet, anvendt forskning

Nofima skal i samarbeid med næringsaktørene levere bærekraftige og lønnsomme løsninger som gir konkurransefortrinn langs hele verdikjeden i næringer som produserer mat. I dette ligger også selskapets mål om å bidra til økt matsikkerhet og produksjon av trygg mat som bidrar positivt til folkehelsen. Selskapets fokus på næringsrettet verdiskaping og samfunnsutvikling skjer gjennom god kontakt med næringsaktørene og myndighetene, samt gjennom aktiv formidling og implementering av forskningsresultater. Nofima samarbeider bredt med FoU-miljøer i Norge og internasjonalt for å øke kvaliteten og verdien av aktivitetene.

Nofima har forskningskompetanse i verdikjedene for matproduksjon (fiskeri, akvakultur og matindustri), og selskapet har sterkt fokus på å utnytte kompetansen på tvers av sektorgrenser til det beste for oppdragsgiverne. En viktig del av Nofimas samfunnsoppdrag er å bidra til utvikling av forskningsbasert kunnskap, og å sikre at denne kunnskapen tas i bruk. Virksomhetens forskningsaktivitet er tverrsektoriell og er organisert i tre divisjoner, Divisjon Fiskeri, Industri og Marked (FIM), Divisjon Akvakultur og Divisjon Mat.

Nofimas aktiviteter er basert på prosjekter av kortere eller lengre varighet og økonomisk omfang. De fleste av prosjektene utvikles i tett samspill med næringsaktørene og virkemiddelapparatet (Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd, næringsfondene FHF og FFL/FJM, Innovasjon Norge, EU, regionale forskningsfond, osv.).

Et viktig element i Nofimas strategi er å sikre at det vitenskapelige personalet har tidsriktig og relevante forskningsverktøy. Det investeres løpende i instrumenter og oppgradering av annen infrastruktur som prosesshaller. Samlokaliseringen av selskapets forskningsaktiviteter i Kjerreidviken, Bergen ble gjennomført i henhold til tidsplan og budsjett. Styret har vedtatt å starte arbeidet med rehabilitering av bygningsmassen i Bergen.

Faglig utvikling

Gjennom 2016 har Nofima hatt fokus på å levere i henhold til forretningsplanen. Det er særlig fokus på å sikre selskapets faglige ståsted gjennom spissing og økt kvalitet. Målet for spissingen er å sikre at Nofima leverer forskningskvalitet som står seg i den økende nasjonale og internasjonale konkurransen om forskningsmidler. Det er gledelig at én av Nofimas forskere har fått et stipend som fremragende yngre forsker i sterk konkurranse med andre ledende forskningsaktører i Norge.

Selskapets kapasitetsutnyttelse har gjennom året vært høy, og selskapet investerer betydelige midler i faglig kompetanse og forskning. Styret har vært en pådriver for etableringen av faglige, egenfinansierte forskningsprosjekter, Fyrtårn-satsingene. I bunnen for aktivitetene ligger selskapets strategiske instituttsatsinger (SIS) som finansieres med grunnfinansieringen fra Norges forskningsråd og FFL. Per i dag bruker selskapet i overkant av 40 prosent av grunnfinansieringen fra Forskningsrådet til SIS-prosjekter, mens FFLs basisfinansiering er organisert som i fire store satsinger. Nofima har også etablert egenfinansierte forskningsprosjekter, faglige Fyrtårn, etter «Centre of Excellence» modellen, for å styrke forskningen. Målet er å bygge en solid faglig plattform som gjør at Nofima er blant de ledende instituttene internasjonalt innen de valgte områdene. De faglige satsingene er valgt på grunnlag av vitenskapelig kvalitet, forskningshøyde og næringslivsrelevans, samt muligheten for å vinne prosjektmidler i virkemiddelapparatet eller industrien. De to første egenfinansierte forskningsprosjektene er knyttet til spektroskopiske målinger og prosesstyring (Spectec) og proteiner fra marine og animalske råvarer og bi-produkter (Peptek). Nofima har egenfinansierte stipendiater/postdoktor kandidater i prosjektene.

Prosjektene i Nofima er organisert slik at de henter ressurser fra den forskningsgruppen som har rett kompetanse, uavhengig av divisjon. Det er økt fokus på å forbedre dette i hele selskapet. Forskningsgruppene samarbeider tett for å realisere faglige synergier på tvers, og arbeidet med økt samhandling er forsterket. I løpet av året har Nofima ledet eller vært deltaker i 598 (591) større og mindre prosjekter. Prosjektilgangen i 2016 har vært god og det er startet opp 265 nye prosjekter.

Nofima har sterkt fokus på deltakelse i Horisont 2020 og er nå med i ti prosjekter. I løpet av 2016 er Nofima tildelt fire nye EU-prosjekter, hvorav ett som koordinator (SafeConsumE), og er arbeidspakkeleder i seks av prosjektene. Styret vil her fremheve betydningen av StimEU og prosjektetableringsstøtte (PES) ordningene som viktig virkemiddel. I tillegg er Nofima deltaker i flere Cost-action og ERA-net prosjekter, mens prosjekter som er innvilget under EUs 7. rammeprogram er i en avslutningsfase. Det internasjonale samarbeidet gjør også at Nofima er en attraktiv vertsorganisasjon for utenlandske forskere og studenter. Nofimas hospiteringsordning benyttes også for å styrke internasjonale nettverk og vitenskapelig kvalitet. For å styrke selskapets internasjonale muligheter er det inngått intensjonsavtaler (MoU) om vitenskapelig samarbeid med University of Melbourne, Australia; Centre de Recherche sur les biotechnologies marines (CRMB) i Canada og Bord lascaigh Mhara (BIM) i Irland, og flere utenlandske bedrifter

Selskapet hadde i 2016 en god vitenskapelig produksjon med 156 (154) publikasjoner med fagfellevurdering. I tillegg avla 3 (6) personer ansatt ved instituttet sine doktorgrader ved samarbeidende universiteter. Samtidig utførte ytterligere tre stipendiater ansatt ved andre universiteter sine doktorgradsarbeid under veiledning av Nofimas ansatte. Det lave tallet disputaser i 2016 er et resultat av lav rekruttering i perioden 2012-13, da selskapets økonomi var svak. Nofima har intensivert arbeidet med egenfinansierte stipendiater i sine egne satsinger, Peptek og Spectec.

Det ble produsert en rekke rapporter og populærvitenskapelige publikasjoner, og selskapet er godt synlig på arenaer der forskningsresultater presenteres. Nofimas medarbeidere er i økende grad etterspurt som foredragsholdere på konferanser nasjonalt og internasjonalt.

Nofima gjennomførte i 2016 også en rekke forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, de næringsrettede forskningsfondene (FHF og FFL/FJM) og industriaktørene. Styret er svært tilfreds med samarbeidet med virkemiddelapparatet.

Selskapet har fortsatt arbeidet med kompetanseutvikling for egne ansatte, og har i løpet av 2016 gjennomført en rekke kurs og kompetansehevende tiltak. Det har vært fokus på å forbedre søknadsprosesser, prosjektledelse og formidling gjennom selskapets læringsarena. Videre har selskapet styrket arbeidet med prosjektoppfølgning ved hjelp av prosjektportalen. I samarbeid med NIBIO, Bygdeforsk og Veterinærinstituttet har Nofima gjennomført et kurs i prosjektledelse, PRIMUS, med svært gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Nofima avholder også kurs rettet mot kunder og oppdragsgivere. Kursene er godt besøkt og bidrar til at forskningsresultatene formidles og når ut til brukerne. Samtidig gir industrien viktig tilbakemelding til organisasjonen om utfordringer og fremtidige forskningsbehov.

For å bedre samspillet med industrien og næringsaktørene har Nofima etablert en hospiteringsordning. Ved at forskerne er ute i bedriftene økes innsikten i industriens behov og bidrar til at Nofimas forskning blir mer anvendt. Den er svært godt mottatt av industriaktørene og de første erfaringene fra hospiteringen i 2016 er svært positive og har ført til nye prosjekter.

Styret er godt tilfreds med den faglige og organisatoriske utviklingen i selskapet. Nofima fremstår ved inngangen til 2017 som et fokusert og spisset forskningsinstitutt, med en tydeligere faglig profil og et sterkere fokus på økt verdiskaping hos oppdragsgiverne. Videre legger styret stor vekt på at Nofimas forskning skal implementeres i industrien. Dette er synliggjort i selskapets brosjyre "Næringsnytte – prosjektåret 2016", der Nofima dokumenterer nytteverdien av 32 forskningsprosjekter og synliggjør samtidig betydningen av både industrielle og finansielle samarbeidspartnere. Tilbakemeldingene på publikasjonen er svært positive.

Noen eksempler fra Nofimas forskningsaktiviteter som bidrar til verdiskaping:

- **Forskningsbasert kunnskap for forvaltning**

Nofima er en betydelig leverandør av forskningsbasert kunnskap til forvaltningen. Selskapets avdeling for samfunnsøkonomisk forskning leverer lønnsomhetsanalyser for fiskerisektoren og gjennomfører økonomiske ringvirkningsanalyser i fiskeri- og havbrukssektoren. Avdelingen har gjennom 2016 vært en viktig leverandør av forskningsbaserte data til offentlige utredninger og meldinger (Eidesen utvalget, Pliktkommisjonen, Sjømatindustrimeldingen, Havbruksmeldingen) og utredninger knyttet til regelverksendringer. Avdelingen for markedsforskning har også hatt flere forskningsoppdrag for å skaffe kunnskapsgrunnlag for forvaltningen.

- **Funksjonelle fôr til oppdrettslaks**

Selskapet har avsluttet første runde med FoU-konsesjoner i samarbeid med aktører i havbruksnæringen. Forskningen har ført til nye, viktige funn, med stor kommersiell betydning. Det er særlig utviklingen og uttestingen av såkalte funksjonelle fôr og fôringsregimer under forskjellige temperaturforhold som har stått i fokus. Forskningen på sykdomsutvikling og beskyttende immunrespons har vært et sentralt fundament for innovasjonene og konseptene de funksjonelle fôrtypene er basert på. Forskningen omfatter også dokumentasjon av fôrets effekter på sykdomsmotstand, immunforsvar, hjertehelse og filetkvalitet, og prosjektene er gjennomført i tett samarbeid med næringen og andre forskningsinstitutter. Forskningen har bidratt til utvikling av nye produkter, som totalt sett bidrar til økt lønnsomhet.

- **Bygg til mat, bruk av fraksjoner av bygg med høyt innhold av beta-glukan**

Det er kjent at løselig fiber/ β -glukan fra havre og bygg har positive helseeffekter som reduksjon av kolesterol og blodsukkernivået etter et måltid. Dette er godkjent av «European Food Safety Authority» (EFSA) som helsepåstand i bakervarer. Det er imidlertid vanskelig å produsere β -glukanrike fraksjoner fra bygg og også få det i produkter med høy nok konsentrasjon til at helseeffektene opprettholdes. Nofima har i flere år forsket på dette området og har bidratt til at det i dag er produkter på markedet med godkjente helsepåstander.

- **Produksjon og utvikling lukkede anlegg for laks**

Nofima ble i 2015 tildelt et senter for forskningsrevet innovasjon, SFI CtrlAqua. Forskning så langt viser at lukkede anlegg kan produsere laks praktisk talt uten lus. Dette er bærekraftig og produksjonskostnadene er sammenlignbare med produksjon i åpne anlegg. Samhandlingen med industrien i SFI CtrlAqua er svært viktig, og forskningsbaserte funn fra prosjektet omsettes raskt til innovasjoner hos næringsaktørene. Dette bidrar til den raske omleggingen som nå pågår fra oppdrett i åpne merder til lukkede anlegg. Nofimas hovedbidrag er å forske på biologiske effekter av ny teknologi og forbedringer av den lukkede oppdrettsteknologien med tanke på fiskehelse og dyrevelferd.

- **Utnyttelse av marine biprodukter og nye marine ressurser**

Nofima har gjennom året hatt svært høy forsknings- og utviklingsaktivitet ved pilotanlegget for marin bioprosessering, Biotep. Anlegget brukes til å utvinne høyverdige marine oljer og proteiner som kan brukes til kosttilskudd, ingredienser til mat og fôr og som råvarer i nye produkter. Den fleksible utformingen av Biotep, gjør at bedrifter i oppstartfasen kan drive produksjon i pilotskala og skaffe dokumentasjon for videre ekspansjon. Verdiskapingen i prosjektene er vesentlig da man ivaretar nye råstoffer og biprodukter fra fiskeindustrien og videreutvikler disse til nye anvendelser og høyverdige produkter. Biotep er en viktig del av Nofimas bioøkonomisatsing.

- **Skånsomme prosessstemperaturer for Sous-Vide produkter (LTLT-Sous Vide)**

Nofima har i flere år arbeidet med prosjekter knyttet til minimal varmebehandling av mat. Ett av prosjektene har som mål å utvikle en ny serie industrielt produserte sous vide retter med gourmetkvalitet. For å nå målet ble det brukt varmebehandling etter et prinsipp med Lav Temperatur i Lang Tid (LTLT). Ved denne metoden mørnes stykningsdeler av seigt kjøtt slik at både kvalitet og omsetningsverdi øker. Dette gir bedre utnyttelse av råstoffet. Forbrukeren får et enkelt håndterbart, nesten spiseklart, produkt som bare trenger en enkel og hurtig oppvarming, samtidig som de opplever en saftighet og mørhet på linje med høykostprodukter.

Årsregnskapet

Nofima er ved utgangen av 2016 et veldrevet institutt med gode økonomiske resultater. Det er tilfredsstillende kapasitetsutnyttelse og god kostnadskontroll.

Brutto omsetning for 2016 utgjør kr 582 mill. mot kr 545 mill. i 2015 (+6,8 %). Nettoinntekter utgjør kr 444 mill. mot kr 434 mill. i 2015 (+2,3 %). Økningen skyldes i hovedsak tildeling av nye prosjekter, god utfakturering per medarbeider og inntekter fra selskapets FoU-konsesjoner.

Selskapet har opplevd økning i omsetning knyttet til prosjekt- og oppdragsinntekter. Både av industri/virkemiddelfinansierte prosjekter, FFL og EU. Prosjektfinansiering fra FHF og Norges forskningsråd har en positiv utvikling i 2016 sammenlignet med 2015.

Selskapets basisfinansiering fra Norges forskningsråd og tilskudd fra Nærings- og fiskeri-departementet utgjorde i 2016 kr 189,7 mill., mot 185,7 mill. i 2015 (+ 2,2%).

Direkte prosjektkostnader er på kr 137,7 mill. (110,7 mill.) Totale driftskostnader, inklusive av- og nedskrivninger utgjorde i 2016 kr 418 mill. mot kr 413 mill. i 2015 (1,1 %). Av totale driftskostnader utgjør personalkostnader 65% (62 %).

Resultat fra løpende drift, før av- og nedskrivninger og finansielle poster er på kr 34 mill., mot kr 46 mill. i 2015 (-25 %). Årsresultatet viser et overskudd på kr 29 mill. Egenkapitalandelen er per 31.12.16 på 44,0 prosent (kr 131 mill.). Selskapet har i løpet av året styrket sin soliditet og har nå en egenkapital i tråd med styrets forventning. Selskapets økonomiske stilling anses som god.

Finansiell risiko

Nofima henter sine oppdrag gjennom utlysninger i Forskningsrådet, EU, andre offentlige kilder og fra industrien. Selskapet, og øvrige offentlige forskningsinstitutter, opplever økt konkurranse knyttet til oppdragsmarkedet og økt konkurranse om prosjekter. Konkurransen er også forsterket ved at en rekke aktører som tidligere var rettet mot olje- og gassnæringene ser på havrommet som et attraktivt område.

Det er et økt fokus på deltakelse i EUs Horisont 2020 forskningsprogram og internasjonalt samarbeid i Forskningsrådets prosjekter. Selskapet er i tett dialog med de næringsrettede fondene rundt tildelinger og anvendelse av forskningsbevilgningene. Divisjon Mat har i 2016 utviklet og fått tilsagn om finansiering fire nye strategiske programmer for perioden 2017-2020, med en årlig ramme på rundt 70 millioner kroner. Programmene er evaluert av Forskningsrådet og fikk svært god bedømmelse, både med hensyn på kvalitet og relevans.

Inntektene til selskapet er i stor grad fra kilder som ikke tillater at prosjektene gir overskudd, kun inndekning av selvkost. Styret har gjennom hele 2016 hatt sterk fokus på selskapets økonomiske plattform og soliditet. Det er generelt lav risiko knyttet til utestående prosjektinntekter. Nofima har i 2016 gjort avsetninger for mulige tap på kr 6,4 mill. på fordringer, hvorav kr 4,4 mill. er knyttet til to prosjekter i EUs 7. rammeprogram, der Nofima har vært prosjektdeltaker. En av koordinatorene er satt under administrasjon (Ovoshine), en har meldt oppbud (Svarnish). Det er iverksatt tiltak for å inndrive utestående fordringer.

Renterisikoen anses som liten da selskapets langsiktige gjeld er tilbakebetalt.

Nofima opplever noe bedring i markedssituasjonen, men anser markedssituasjonen som krevende. Det er fortsatt en stram holdning i relevante næringer i forhold til finansiering av FoU-aktiviteter, og selskapet jobber aktivt med å markedsorientere hele organisasjonen ytterligere. Mange av prosjektene for næringen skjer i samfinansiering mellom Forskningsrådet og andre offentlige kilder. Det arbeides kontinuerlig med innspill mot handlingsplaner og satsninger hos Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond og Forskningsfondet for landbruksprodukter for å posisjonere selskapet faglig mot de satsninger som fondene prioriterer.

Selskapet har i 2016 begynt arbeidet med en kartlegging av risiko for økonomisk utroskap og korrupsjon og vil i løpet av første halvår 2017 implementere nye rutiner for dette.

Resultatdisponering

Årsresultatet for 2016 er positivt med kr 28,7 mill. mot et positivt resultat på kr 22 mill. i 2015.

Styret foreslår at overskuddet på kr 28,7 mill. disponeres på følgende måte:

Overført annen egenkapital kr 28,7 millioner. Selskapet skal etter vedtektene ikke dele ut utbytte.

Forutsetning om fortsatt drift

I samsvar med regnskapsloven §§ 3-3 og 4-5 er regnskapet gjort opp under forutsetning om fortsatt drift. Det fremlagte årsresultat gir en rettviseende oversikt over resultatet og driften for regnskapsåret 2016, herunder hensyntatt de avsetninger som er gjennomført.

Samfunnsansvar

Styret er opptatt av at Nofima drives i tråd med gjeldende forretningsetiske retningslinjer, og styret følger regelmessig opp selskapets samfunnsansvar i tråd med samfunnsoppdraget. Selskapet har utarbeidet forskningsetiske og generelle etiske retningslinjer, og har systemer for å følge opp likestilling, HMS-tiltak, arbeidsmiljø, og følger statens retningslinjer for fastsettelse av lederlønn. Det er etablert et organisert samarbeid med tillitsvalgte gjennom kontaktmøter og deltakelse i selskapets styrende organer. Nofima søker i størst mulig grad å begrense miljøpåvirkningen av sin virksomhet og følger opp og rapporterer dette i henhold til gjeldende retningslinjer.

Ytre miljø

Nofima driver aktiviteter som påvirker miljøet. Dette er knyttet til forsøksvirksomhet, reisevirksomhet, energibruk og drift av prosessanlegg og laboratorier. Rutiner ved fôrproduksjon, havbruksvirksomhet og håndtering av avfall og utslipp er implementert i selskapet i henhold til gjeldende forskrifter og tillatelser.

Selskapets målsetting er at det ikke skal forekomme uønskede utslipp til jord, luft eller vann. Mål er nedfelt i selskapets kvalitetssystem.

Nofima har ikke hatt uhell med potensial for skade på det ytre miljø i 2016.

Arbeidsmiljø

Nofima har et godt arbeidsmiljø med svært kompetente medarbeidere. Selskapets administrasjon har lagt stor vekt på samarbeidet med de tillitsvalgte organisasjoner og det avholdes regelmessige møter mellom ledelsen og ansattes representanter. Det har i løpet av året vært avholdt seks møter i bedriftens arbeidsmiljøutvalg.

I april var alle ansatte samlet for første gang siden etableringen i 2008, under tittelen «Sammen 2016». Målet med samlingen var å fokusere på betydningen av tverrfaglig samarbeid, etikk og forskningsinnsikt på tvers av geografi og divisjoner. Vi ønsker å styrke arbeidet med å bygge felles kultur og å utvikle ansattes kompetanse for å gjøre Nofima enda bedre i arbeidet med å løse samfunnsoppdraget.

Selskapet gjennomførte høsten 2016 en arbeidsmiljøundersøkelse, som en oppfølging av undersøkelsen i 2015. Svarprosent i undersøkelsen var på 83 (80) prosent og arbeidsmiljøet rapporteres gjennomgående som svært godt. Det er igangsatt systematisk oppfølging av undersøkelsen i hele bedriften.

Sykefraværet i selskapet var på 2,86 prosent i 2016 (3,0 % 2015), hvorav 1,1 prosent er korttidssykefravær (<16 dager). Av korttidssykefraværet var 0,72 prosent egenmeldt og 0,39 prosent med legemelding. Langtidssykefraværet er 1,75 prosent (>16 dager). Sykefraværet følges opp i henhold til pålagte retningslinjer.

Sikkerheten til ansatte er overordnet alle andre hensyn i Nofima. Selskapet har et velfungerende Arbeidsmiljøutvalg, og hver operative enhet har et eget HMS-utvalg. Det er utpekt HMS-koordinator, og selskapet har gjennom hele 2016 hatt økt fokus på HMS ved alle lokaliteter og funksjoner. Temaet var en del av årets medarbeiderundersøkelse, og fokuset på HMS får svært høy score i undersøkelsen. Det er et godt og systematisk samarbeid med bedriftshelsetjenesten og det er implementert et elektronisk kvalitetssikringssystem for alle avdelinger i selskapet. Det er ikke registrert personskader som har resultert i sykefravær som følge av arbeidsforhold i løpet av 2016. Avvik innen HMS-området er håndtert i henhold til interne rutiner. Styret har et spesielt fokus på selskapets HMS-rutiner.

Nofima AS er IA-bedrift og har AFP-ordning for sine ansatte.

Ansatte og likestilling

Nofima har som mål å ha en mangfoldig og inkluderende arbeidskultur preget av likeverd og toleranse. Vi rekrutterer, utvikler og beholder de beste medarbeiderne, uavhengig av kjønn, etnisitet, livssyn eller funksjonsevne. I Nofima skal det råde full likestilling mellom kvinner og menn, og det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisk bakgrunn, livssyn, seksuell legning eller funksjonsevne. Selskapet har et mål om balansert kjønns sammensetning på alle nivåer i organisasjonen, og kvinnelige ansatte blir oppfordret til å gå inn i lederstillinger. Selskapet har egne seniorpolitiske virkemidler med formål å beholde seniorer som medarbeidere og har i 2016 etablert en mentorordning for å sikre kunnskapsoverføring hos medarbeiderne.

Nofima har en god kjønnsbalanse. 150 ansatte har doktorgrad, og selskapet har per i dag 11 doktorgradsstipendiater. I Nofima er det like arbeidstidsordninger og lønns- og arbeidsforhold for øvrig, uavhengig av kjønn og etnisitet. Det er 45 ansatte som ikke har norsk som morsmål (12 %).

Totalt antall ansatte 31.12.16:	363 - 343 årsverk
Ansatte:	57 % kvinner, 43 % menn
Forskere/rådgivere:	210 (104 kvinner, 106 menn)
Ansatte med doktorgrad:	80 kvinner, 70 menn, totalt 150
Avlagte dr. grader 2016:	3 (2 kvinner, 1 mann)
Ansatte i ledende stilling:	24 (14 kvinner, 10 menn)
Styret:	8 (3 kvinner, 5 menn)

Lederlønnserklæring

Nofimas lederlønnspolitik skal være i samsvar med «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statelig eierandel» fastsatt av Nærings- og fiskeri-departementet med virkning fra 13.2.2015.

Nofima har i tillegg til administrerende direktør, definert følgende stillinger som ledende: økonomidirektør, HR-direktør, kommunikasjonsdirektør, og divisjonsdirektører (per i dag tre). Nofima har en belønningspolitikk som er åpent tilgjengelig for alle ansatte på selskapets intranett. Dokumentet fastslår at Nofima skal tilby konkurransedyktig lønn og ha en belønningspolitikk som bidrar til langsiktig motivasjon og utvikling av medarbeiderne i selskapet. Det er ingen bonus- eller aksjeordninger i selskapet.

Ansatte i Nofima AS er i hovedsak innmeldt i tjenstepensjonsordningen etter ny tjenstepensjonslov (TPL). Ni ansatte er fortsatt medlem i Statens pensjonskasse (lukket ordning). Ledende ansatte skal delta i selskapets generelle pensjonsordning. Pensjonsgrunnlaget skal ikke overstige 12 G, og vilkårene skal være på linje med andre i selskapet. Den generelle aldersgrense er 70 år. Det er ikke avtalt særlige bestemmelser om pensjon for ledende ansatte.

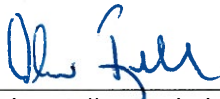
Nofima gjennomfører årlige lønnsjusteringer med utgangspunkt i selskapets konkurranseevne, økonomi, produktivitet og framtidsutsikter. Styret er opptatt av å følge signalene om moderasjon i utviklingen av lederlønn. Styrets leder og administrerende direktør har årlig medarbeidersamtale. Styret har årlig evaluering av daglig leders arbeid, måloppnåelse og lønn, og administrerende direktørs lønn fastsettes og godkjennes av et samlet styre. Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte fastsettes av administrerende direktør i tråd med overordnede retningslinjer.

Fremtidsutsikter

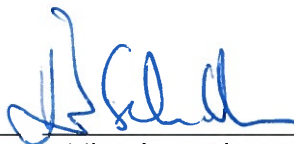
Nofima er internasjonalt anerkjent for å bidra til mer bærekraftig matproduksjon og selskapet arbeider systematisk for å styrke Norges posisjon som verdens ledende sjømatnasjon og en ledende deltaker i bioøkonomien.

Styret forventer at Nofima vil fortsette å levere tilfredsstillende økonomiske resultater, slik at selskapet kan videreføre programmet for investeringer i kompetanse og vitenskapelig utstyr og derved befeste posisjonen som et internasjonalt ledende forskningsinstitutt.

Tromsø, 16. mars 2017

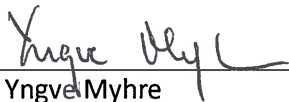
Olav Fjell, Styreleder

Eirik-Selmer Olsen

Edel Storelvmo

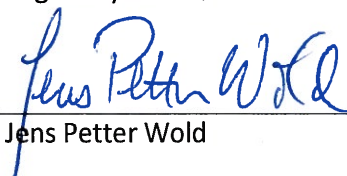
Yngve Myhre

Ann Øygård

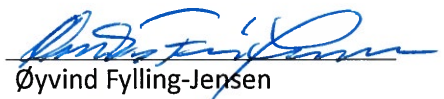
Audun Iversen

Jens Petter Wold

Åsa Maria O. Espmark

Øyvind Fylling-Jensen
Adm. dir.

Resultatregnskap 2016

(Beløp i hele tusen)	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Prosjekt- og oppdragsinntekter	14	386 925	353 861
Tilskudd Nærings- og fiskeridepartementet	14	99 506	97 415
Basisfinansiering Norges Forskningsråd	14	90 218	88 278
Andre driftsinntekter		5 183	5 252
Sum driftsinntekter		581 832	544 806
Direkte prosjektkostnader			
Direkte prosjekt- og oppdragskostnader		-137 714	-110 749
Sum direkte prosjektkostnader		-137 714	-110 749
Netto driftsinntekter		444 118	434 058
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	9,11	273 402	254 158
Ordinære avskrivninger	1	7 887	10 713
Nedskrivning på varige driftsmidler	1	0	14 333
Andre driftskostnader	11	136 382	133 873
Sum driftskostnader		417 672	413 078
Driftsresultat		26 447	20 980
Finansposter			
Verdiøkning av finansielle omløpsmidler		369	13
Finansinntekter	12	2 080	1 753
Finanskostnader	12	197	779
Sum netto finansposter		2 252	987
Ordinært resultat før skattekostnad		28 699	21 967
Skattekostnad på ordinært resultat	10	0	0
Ordinært resultat		28 699	21 967
Arsresultat		28 699	21 967
Overføringer og disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	6	28 699	21 967
Sum overføringer og disponeringer		28 699	21 967

Balanse pr. 31.12.2016

(Beløp i hele tusen)	Note	31.12.2016	31.12.2015
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1	10 995	7 380
Leasede maskiner og anlegg	1,5	0	129
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner o.l.	1	35 746	33 470
Sum varige driftsmidler		46 741	40 979
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap	2,4	305	305
Investeringer i aksjer og andeler	2,4	0	0
Sum finansielle anleggsmidler		305	305
Sum anleggsmidler		47 046	41 284
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		71 418	67 762
Opptjente prosjekt- og oppdragsinntekter		65 967	46 095
Andre kortsiktige fordringer	5	15 836	16 054
Sum fordringer		153 221	129 912
Investeringer			
Markedsbaserte obligasjoner		61 617	30 013
Sum investeringer		61 617	30 013
Bankinnskudd, kontanter o.l.	3	35 408	60 395
Sum omløpsmidler		250 246	220 320
Sum eiendeler		297 291	261 604

Balanse pr. 31.12.2016

(Beløp i hele tusen)	Note	31.12.2016	31.12.2015
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	6,7	21 092	21 092
Sum innskutt egenkapital		21 092	21 092
Annen egenkapital	6	109 630	80 932
Sum egenkapital		130 722	102 024
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	9	15 457	18 927
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	5	0	129
Sum langsiktig gjeld		15 457	19 056
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	13	32 521	35 694
Skyldig offentlige avgifter		16 165	15 662
Feriegjeld og andre påløpte personalkostnader		37 626	34 418
Forskuddsbetalte prosjekt- og oppdragsinntekter		52 149	39 524
Annen kortsiktig gjeld		12 651	15 226
Sum kortsiktig gjeld		151 111	140 524
Sum gjeld		166 569	159 580
Sum egenkapital og gjeld		297 291	261 604

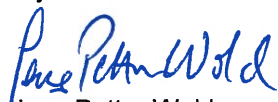
Tromsø, den 16.03.2017

Olav Fjell
Styrets leder

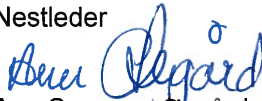
Yngve Myhre
Styremedlem

Jens Petter Wold
Styremedlem

Eirik Selmer-Olsen
Nestleder

Ann Synnøve Øygård
Styremedlem

Asa Maria O. Espmark
Styremedlem

Edel Storelvmo
Styremedlem

Audun Iversen
Styremedlem

Øyvind Fylling-Jensen
Administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling (tall i hele 1.000)

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	2016	2015
Resultat før skattekostnad		28 699	21 967
Periodens betalte skatt	10		-
Ordinære avskrivninger	1	7 887	10 713
Nedskrivning anleggsmidler	1	-	14 152
Forskjell kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger		-3 470	1 227
Endring i kundefordringer		-3 656	-1 067
Endring i opptjente/forskuddsbet. prosjektinntekter		-7 247	-10 277
Endring i leverandørgjeld		-3 173	-350
Endring i andre tidsavgrensningsposter		1 355	6 458
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		20 395	42 823
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	1	-13 649	-11 949
Innbetalinger ved salg av aksjer		-	252
Utbetalinger ved kjøp av aksjer, obligasjoner	8	-31 604	-30 013
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-45 253	-41 710
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-129	-25 969
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-129	-25 969
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-24 987	-24 856
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		60 395	85 251
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		35 408	60 395

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god norsk regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Verdien av prosjekter under utførelse pr. 31.12 er vurdert til utlegg som kan viderefaktureres samt medgått tid til godkjent utfaktureringsatts.

Pr. 31.12 vurderes også gjenstående arbeid for å slutføre prosjektene. Dersom vurderingen viser at prosjektet vil gå med tap, gjøres det avsetning for hele det forventede tap uavhengig av fullføringsgraden.

Utført, ikke fakturert arbeid, vises i balansen som "Opptjente prosjekt- og oppdragsinntekter". A-konto betalinger og forskudd som er mottatt fra kundene, hvor fakturering overstiger utført arbeid, vises i balansen som "Forskuddsbetalte prosjekt- og oppdragsinntekter".

Offentlige tilskudd

Tilskudd klassifiseres som driftstilskudd eller investeringstilskudd. Tilskudd som er relatert til både drift og investering, fordeles forholdsmessig.

Tilskudd regnskapsføres til verdien av tilskuddet på transaksjonstidspunktet, og resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere. Resultatføring av tilskudd kan først skje når det er sannsynlig at betingelsene for tilskuddet er eller vil bli oppfylt.

Investering og tilskudd føres brutto. En investering kan ikke balanseføres til en høyere verdi enn virkelig verdi på investeringstidspunktet. I den utstrekning tilskuddet er ment som et tilskudd til selve investeringen, og en verdireduksjon er nødvendig for å bringe overensstemmelse mellom investeringen og virkelig verdi, legges nettoføring til grunn.

Ved nettoføring går tilskudd til fratekk i eiendelens anskaffelseskost og eiendelen føres opp med nettobeløpet i balansen. Dersom grunnlaget for bruttoføring i balansen er til stede, skal det resultatførte tilskuddet spesifiseres som driftsinntekt.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet. For gjeld legges analoge kriterier til grunn.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld i norske kroner balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall i den grad regnskapsreglene krever det. Langsiktig gjeld i norske kroner balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Avsetninger neddiskonteres hvis renteelementet er vesentlig.

Varige driftsmidler

Spørsmålet om utgiftsføring eller aktivisering av anskaffede driftsmidler avgjøres ut fra sammenstillingsprinsippet. Dette innebærer at driftsmidler som man enten:

- 1) anskaffer ved eksterne prosjektbevilgninger, eller
- 2) mottar øremerkede tilskudd til

utgiftsføres i samme år som tilskuddet/bevilgningen inntektsføres. Disse anskaffelsene utgiftsføres under "Direkte prosjektkostnader".

Andre varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Investering i tilknyttede selskaper, aksjer og andeler

Investeringer i tilknyttede selskaper, aksjer og andeler vurderes etter kostmetoden. Investeringen vurderes til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede (med unntak for nedskrivning av goodwill).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond, obligasjonsfond)

For kortsiktige investeringer brukes markedsverdi prinsippet. Verdien i balansen tilsvarer markedsverdien av investeringene pr. 31.12. Mottatt utbytte, og realiserte og urealiserte gevinster/tap, resultatføres som finansposter

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Pensjoner

Selskapet har innskuddsbasert og ytelsesbasert pensjonsordning. I den innskuddsbaserte pensjonsordning resultatføres innskuddene løpende som lønnskostnad. Ved ytelsesbasert pensjonsordning beregnes pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang, osv. Pensjonsmidler i kollektive ordninger vurderes til virkelig verdi og fratrekkes i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningsstid. Selskapet har fra og med 2015 endret prinsipp hva gjelder fordeling av uamortisert estimatavvik, slik at avviket fordeles over antatt gjenværende pensjonstid med 10% korridorløsning.

Arbeidsgiveravgiften kostnadsføres basert på innbetalt pensjonspremie for sikrede (kollektive) pensjonsordninger, mens den er periodisert i samsvar med endring i pensjonsforpliktelsen for usikrede pensjoner.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening.

Kontantstrømmoppstilling

Kontantstrømmoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 1 Varige driftsmidler (tall i 1.000 kr)**Anskaffelseskost og avskrivninger**

	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	Finansiell leasing *	Driftsløsøre, inventar o.l.	Sum varige driftsmidler
Varige driftsmidler:				
Anskaffelseskost 01.01.	58 439	774	121 907	181 120
Tilgang	4 278		9 371	13 649
Avgang				0
Investeringsstilskudd				
Anskaffelseskost 31.12.	62 717	774	131 278	194 769
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	51 722	774	95 532	148 028
Balanseført verdi 31.12.	10 995	0	35 746	46 741
Årets avskrivninger	663	129	7 095	7 887
Årets nedskrivninger				-
Forventet økonomisk levetid	3 - 25 år	10 år	3-25 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Finansiell leasing:

	Kapitælinstr.
Anskaffelseskost 01.01.	774
Tilgang	
Avgang	
Anskaffelseskost 31.12.	774
Akkumulerte av-/nedskrivninger 31.12.	774
Balanseført verdi 31.12.	0

Årets avskrivninger 129 1)

1) Inngår i ordinære avskrivninger

* Leasingsselskapene har eiendomsrett til det leasede utstyret.

Leie av varige driftsmidler:

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Transportmidler	2016-2021	364
Inventar og utstyr	2016-2021	2 933
Forskningsbygg, lokaler og stasjoner	2016-2034	45 863
Sum		49 160

Note 2 Investeringer i aksjer og andeler (tall i 1.000 kr)

Investeringene i tilknyttet selskap regnskapsført etter kostmetoden :

	Forretnings- kontor	Eierandel	Ansk.kost	Egenkapital siste år (100%)	Resultat siste år (100%)	Balanseført verdi
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	Tromsø	50,0 %	250	30 182	12 649	250
Photofish AS	Ås	45,8 %	55	679	-	55
					Sum	305

Note 3 Bundne bankinnskudd, trekkrettigheter (tall i 1.000 kr)

Bundne bankinnskudd	2016	2015
Skattetrekksmidler	11 124	10 381
	11 124	10 381

Note 4 Garantiansvar/ andre forpliktelser (tall i 1.000 kr)

Nofima AS og Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, har gjennom en aksjonæravtale forpliktet seg til å dekke eventuelt framtidig underskudd ved Havbruksstasjonen i Tromsø AS som ikke lar seg dekke på ordinær måte. Ut fra realistiske forventninger om framtidige driftsresultater anses det lite sannsynlig at garantien vil utløses.

Nofima garanterer for inntil 75% av arealet i Måltidets hus i Stavanger.

Note 5 Fordringer og gjeld (tall i 1.000 kr)

Kortsiktige fordringer	2016	2015
Kortsiktige fordringer	9 641	4 775
Forskuddsbetalte kostnader	6 168	11 173
Forskudd ansatte	27	106
Andre kortsiktige fordringer	15 836	16 054

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år

Selskapet har ingen gjeld som forfaller senere enn 5 år.

	2016	2015
Gjeld sikret ved pant	0	129
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler		
Leasede maskiner og anlegg	0	129
Sum	0	129

Note 6 Egenkapital (tall i 1.000 kr)

Arets endring i egenkapital	Aksjekapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.	21 092	80 932	102 023
Årets resultat		28 699	28 699
Egenkapital 31.12.	21 092	109 631	130 722

Note 7 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på kr. 21 092 000 består av 21 092 aksjer á kr.1 000, hvor alle er ordinære aksjer med like rettigheter.

Oversikt over selskapets aksjonærer 31.12.

	Antall aksjer	Eierandel
Nærings- og fiskeridepartementet	11 980	56,8 %
Akvainvest Møre og Romsdal AS	2 109	10,0 %
Stiftelsen for Landbrukets Næringsmiddelforskning	7 003	33,2 %
Totalt antall aksjer	21 092	100,0 %

Note 8 Kortsiktige plasseringer (pengemarkedsfond) (tall i 1.000 kr)

Navn	Kostpris	Virkelig verdi	Verdiendring
DNB	61 353	61 617	264

Note 9 Pensjoner (tall i 1.000 kr)

Nofima har tjenstepensjonsordning etter ny tjenstepensjonslov (TPL) for alle ansatte, unntatt for de som fortsatt er innmeldt i Statens Pensjonskasse (i alt 9 yrkesaktive personer). Ansatte er omfattet av en uføre- og barnepensjon.

Selskapet har en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsebasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen som var balanseført som gjeld ble resultatført i 2010, med unntak for den forpliktelsen som knytter seg til tidligere ansatte som nå er pensjonister i denne ordningen.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Netto pensjonskostnad	2016 Sikret	2016 Usikret	2016 Sum	2015 Sikret	2015 Usikret	2015 Sum
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	474	-	474	595	-	595
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 527	-	1 527	1 689	-	1 689
Avkastning på pensjonsmidler	-1 619	-	-1 619	-1 601	-	-1 601
Resultatførte planendring (avkortning)		-	-	0	0	-
Resultatført estimatendring		-	-	1 789	-	1 789
Arbeidsgiveravgift	51	-	51	88	-	88
Administrasjonskostnader	16	-	16	15	-	15
Trekk fra de ansatte	-84	-	-84	-	-	-
Netto pensjonskostnad	365	-	365	2 575	-	2 575
Netto pensjonsforpliktelse	2016 Sikret	2016 Usikret	2016 Sum	2015 Sikret	2015 Usikret	2015 Sum
Opptjente pensjonsforpliktelser 31.12.	-67 584	-	-67 584	-66 878	0	-66 878
Beregnet effekt av fremtidig lønnsregulering		-	-	-	-	-
Beregnete pensjonsforpliktelser 31.12.	-67 584	0	-67 584	-66 878	0	-66 878
Pensjonsmidler (til markedsverdi) 31.12.	49 337	-	49 337	49 825	-	49 825
Ikke resultatført aktuært tap	6 502	-	6 502	3 326	0	3 326
Arbeidsgiveravgift	-2 317	-	-2 317	-2 165	0	-2 165
Netto pensjonsmidler/-forpliktelse (-)	-14 062	0	-14 062	-15 892	0	-15 892
Avsetning som flg.a gammel AFP ordning	-	-938	-938	-	-938	-938
Avsetning gavepensjon	-	-457	-457	-	-1 017	-1 017
Avsetning TLP ordning	-	0	0	-	-1 080	-1 080
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	-14 062	-1 395	-15 457	-15 892	-3 035	-18 927

Økonomiske forutsetninger	2016	2015
Diskonteringsrente	2,30 %	2,35 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,50 %
Forventet pensjonsregulering	1,50 %	1,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,60 %	3,30 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Note 10 Skatt (tall i 1.000 kr)

Selskapet er erklært delvis skattepliktig fra inntektsåret 2014 under skattebegrensningsregelsen i skatteloven §2-32. Skatteplikten relaterer seg til resultat knyttet til oppdragsforskningen.

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Midlertidige forskjeller	31.12.16	31.12.15
Anleggsmidler	-72 200	-82 585
Omløpsmidler	-6 400	-2 000
Pensjoner	-15 457	-18 927
Kortsiktig gjeld	-2 300	-10 450
Netto midlertidige forskjeller	-96 357	-113 962
Underskudd til fremføring	-88 328	-92 203

Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-184 685	-206 165
24 % utsatt skattefordel (25 % i fjor)	-44 324	-51 541
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	44 324	51 541

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt	2016	2015
Resultat før skattekostnad	28 699	21 967
Permanente forskjeller	-7 218	-8 100
Grunnlag for årets skattekostnad	21 481	13 867
Endring i midlertidige resultatforskjeller	-17 605	-3 020
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	3 876	10 847
Bruk av underskudd til framføring	-3 876	-10 847
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	0	0

Fordeling av skattekostnaden	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Endring i utsatt skatt	0	0
Skattekostnad	0	0

Note 11 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og revisor

(tall i 1.000 kr)

Lønnskostnader	2016	2015
Lønninger	211 001	188 489
Arbeidsgiveravgift	30 269	28 389
Pensjonskostnader (ytelses- og innskuddsbasert og AFP LO/NHO ordning)	24 562	30 891
Andre ytelser	7 570	6 389
Sum	273 402	254 158

Sysselsatte årsverk i regnskapsåret har vært	342	320
--	-----	-----

Ytelser til ledende personer

Administrerende direktør har i 2016 mottatt kr. 2.149 i lønn og skattepliktig godtgjørelser, innbetalt pensjonspremie kr. 349 og andre godtgjørelser kr. 61.

Administrerende direktør har rett til 12 måneders etterlønn.

Honorar til styret for 2016 utgjør kr. 667.

Styret eller daglig leder har ikke spesielle klausuler om vederlag knyttet til sine verv i selskapet.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter. Det er ingen enkelt lån/sikkerhetsstillelser som utgjør mer enn 5 % av selskapets egenkapital.

Lederlønnserklæring

Nofimas lederlønnspolitik skal være i samsvar med «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statelig eierandel» fastsatt av Nærings- og fiskeri-departementet med virkning fra 13.2.2015. Nofima har i tillegg til administrerende direktør, definert følgende stillinger som ledende: økonomidirektør, HR-direktør, kommunikasjonsdirektør, og divisjonsdirektører (per i dag tre). Nofima har en belønningsspolitikk som er åpent tilgjengelig for alle ansatte på selskapets intranett. Dokumentet fastslår at Nofima skal tilby konkurransedyktig lønn og ha en belønningsspolitikk som bidrar til langsiktig motivasjon og utvikling av medarbeiderne i selskapet. Det er ingen bonus- eller aksjeordninger i selskapet. Ansatte i Nofima AS er i hovedsak innmeldt i tjenestepensjonsordningen etter ny tjenestepensjonslov (TPL). Ni ansatte er fortsatt medlem i Statens pensjonskasse (lukket ordning). Ledende ansatte skal delta i selskapets generelle pensjonsordning. Pensjonsgrunnlaget skal ikke overstige 12 G, og vilkårene skal være på linje med andre i selskapet. Den generelle aldersgrense er 70 år. Det er ikke avtalt særlige bestemmelser om pensjon for ledende ansatte. Nofima gjennomfører årlige lønnsjusteringer med utgangspunkt i selskapets konkurranseevne, økonomi, produktivitet og framtidsutsikter. Styret er opptatt av å følge signalene om moderasjon i utviklingen av lederlønn. Styrets leder og administrerende direktør har årlig medarbeidersamtale. Styret har årlig evaluering av daglig leders arbeid, måloppnåelse og lønn, og administrerende direktørs lønn fastsettes og godkjennes av et samlet styre. Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte fastsettes av administrerende direktør i tråd med overordnede retningslinjer.

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor fordeler seg på følgende områder :	2016	2015
- lovpålagt revisjon	250	240
- andre attestasjonstjenester	311	229
- skatterådgivning	68	47
- juridiske tjenester	0	167
Sum (ekskl. mva)	629	683

Note 12 Poster som er slått sammen i regnskapet (tall i 1.000 kr)

Finansinntekter	2016	2015
Renteinntekt	615	1 307
Renteinntekt Securities SNN	26	58
Renteinntekt pengemarked/obligasjon	1 186	49
Aksjeutbytte	21	0
Valutagevinst	232	313
Sum finansinntekter	2 080	1 727

Finanskostnader	2016	2015
Annen rentekostnad	18	320
Valutatap	179	278
Annen finanskostnad	0	0
Nedskrivning av aksjer	0	181
Sum finanskostnader	197	779

Note 13 Transaksjoner med nærstående parter (tall i 1.000 kr)

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2016	2015
a) Salg av varer og tjenester		
- Tilknyttede selskaper		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	35	14
Photofish AS	0	0
b) Kjøp av varer og tjenester		
- Tilknyttede selskaper		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	34 428	29 787
Photofish AS	0	0
c) Fordringer/gjeld		
Havbruksstasjonen i Tromsø AS	-1 693	-2 309
Photofish AS	0	0

Note 14 Offentlige tilskudd (tall i 1.000 kr)

Type tilskudd	2016	2015
Prosjekt tilskudd	291 581	257 674
Driftstilskudd NFD	46 493	45 975
Basis tilskudd (grunnbevilgning) NFR	90 218	88 278
Sum	428 292	391 927

Prosjekttilskuddene er tilsagn på konkurranseutsatte midler fra i hovedsak Forskningsrådet, EU og de næringsrettede fondene FHF og FFL samt prosjekter/oppdrag som utføres på vegne av departementet. Prosjekttilskuddene disponeres og rapporteres i henhold til kontrakter og standard vilkår. Driftstilskudd fra NFD består av husleietilskudd samt driftstøtte/husleietilskudd til Havbruksstasjonen i Tromsø. Den statlige basisfinansieringen disponeres årlig til langsiktig kunnskaps- og kompetansebygging samt vitenskapelig kvalitetssikring, internasjonalisering og samarbeid.

Til generalforsamlingen i Nofima AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Nofima AS' årsregnskap som viser et overskudd på TNOK 28 699. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

PricewaterhouseCoopers AS, Muségata 1, Postboks 6128, NO-9291 Tromsø

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Tromsø 16. mars 2017

PricewaterhouseCoopers AS

John Giæver

Statsautorisert revisor